लक्ष्य करिअर अकॅडमी

For

MPSC

(राज्यसेवा व **PSI, STI, ASO**)

भाषांतर व सारांश लेखन मराठी व इंग्रजी भाषा

ISO 9001:2015

* लेखक *

श्री. निशांत पवार

महाराष्ट्र वित्त व लेखा अधिकारी(गट-अ), २०१८

गट विकास अधिकारी (गट-ब), २०१५

* संपादक *

लक्ष्य करिअर अकॅडमी

ISO 9001:2015

भाषांतर व सारांश लेखन
मराठी व इंग्रजी भाषा

प्रकाशक

लक्ष्य करिअर अकॅडमी

For MPSC (राज्यसेवा व PSI, STI, ASO)

पत्ता : श्रीनाथ अपार्टमेंट, मुरकुटे लायब्ररी समोर, लेन नं.३, पंडीत कॉलनी, नाशिक-२

Phone No : **7887878001 / 7887878002**

Email : lakshya career academy nashik@gmail.com

.Facebook : https://www.facebook.com / groups / 77926463145586

○ **लक्ष्य करीयर अकॅडमी**

○ **मुद्रणस्थळ**
नाशिक

○ **आवृत्ती :**
प्रथम आवृत्ती : २०२२

○ **मूल्य :** 250/-

© **लेखकाधीन**

○ **अक्षर जुळवणी :**
सौ.सोनाली सुरेश वाघ

All rights reserved.No part of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means,without permission.Any person who does any unauthorised act in relation to this publication may be liable to criminal prosecution and civil claims for damages.

अनुक्रमणिका

प्रकरण क्र.	नाव	पान क्रमांक
१	✻ मराठी उताऱ्यांचे भाषांतर (१-३०) ✻	०६–६५
२	✻ मराठी उताऱ्यांचे सारांशलेखन (१-३०) ✻	६६–१२५
३	✻ इंग्रजी उताऱ्यांचे भाषांतर (१-३०) ✻	१२६–१८५
४	✻ इंग्रजी उताऱ्यांचे सारांशलेखन (१-३०) ✻	१८६–२४५

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 1
Translation of a Marathi passage into English.

शरीर आपण पाहत असतो. मन मात्र मानत असतो. मनामुळे सर्व काही कळते पण मन मात्र पुरते कळत नाही. ते भासते पण दिसत नाही. ते असते पण भेटत नाही. त्याच्याशिवाय आपले पान हलत नाही. जागेपणी ते जग दाखवते. झोपेत ते स्वप्न पाहते. झोपेतून उठल्यावर आपली ओळख पटवते आणि उरल्यासुरल्या आणि संकल्पित कामांची यादी पुढे ठेवते. शरीराला अवयव असतात. इंद्रियांनी ते घडलेले असते. त्याच्या रचनेत पचन, श्वसन, अभिसरण अशा संस्था सहभागी होतात. या संस्था म्हणजे विशिष्ट कार्याला वाहून घेणाऱ्या इंद्रियांचे संवादी समूह असतात. शरीर अभ्यासणे व मार्गी लावणे हे काम सोपे आहे. मन मात्र सदैव कुठे तरी दडून राहते.

काही मानसशास्त्रज्ञ एक विदारक भूमिका घेतात. ती स्वीकारणे सामान्य माणसांना शक्य नसते. ते म्हणतात : मन या नावाची वेगळी गोष्ट नाही. तो एक शब्द आहे. ते एक नाव आहे. उदाहरणार्थ - एखाद्या नावाचे गाव असावे. गावात घरे असावीत, माणसे राहावीत, वाहने आढळावीत, सभा भराव्यात, संस्था चालाव्यात, हे सगळे असावे आणि या सर्वांच्या बेरजेला दिलेले गाव हे एक केवळ नाव असावे. मात्र त्या नावाची स्वतंत्र गोष्ट प्रत्यक्षात नसावी.

काही भारतीय तत्वज्ञ 'मन' हे एक आंतरिक इंद्रिय मानतात. ज्ञानेंद्रिये आणि त्यांचे विषय यात संबंध निर्माण करण्याचे काम मन करते. उदाहरणार्थ - एखादी वस्तू आपण शोधत असतो. तो जवळ आणि समोर असते पण ती नजरेत भरत नाही आणि लक्षातही येत नाही. कारण आपले मन थाऱ्यावर नसते. वस्तू आणि इंद्रिय यांची गाठभेट घडविणारे मन मध्ये पडत नाही तोपर्यंत वस्तुबोध घडत नाही. मन जन्मभर अशी मध्यस्थी करते. माणसाने भूगोलापासून खगोलापर्यंत सगळे जग कॅमेरा हाती घेऊन टिपले. आपलेही अनेक फोटो काढून घेतले. पण त्याच्याजवळ त्याच्या मनाचा फोटो नाही. हे दुःख त्याने सांगावे कुणाला? त्याच्या मनाला.

काही भारतीय तत्वज्ञ 'मन' हे एक आंतरिक इंद्रिय मानतात. ज्ञानेंद्रिये आणि त्यांचे विषय यात संबंध निर्माण करण्याचे काम मन करते. उदाहरणार्थ - एखादी वस्तू आपण शोधत असतो. तो जवळ आणि समोर असते पण ती नजरेत भरत नाही आणि लक्षातही येत नाही. कारण आपले मन थाऱ्यावर नसते. वस्तू आणि इंद्रिय यांची गाठभेट घडविणारे मन मध्ये पडत नाही तोपर्यंत वस्तुबोध घडत नाही. मन जन्मभर अशी मध्यस्थी करते. माणसाने भूगोलापासून खगोलापर्यंत सगळे जग कॅमेरा हाती घेऊन टिपले. आपलेही अनेक फोटो काढून घेतले. पण त्याच्याजवळ त्याच्या मनाचा फोटो नाही. हे दुःख त्याने सांगावे कुणाला? त्याच्या मनाला.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 2

Translation of a Marathi passage into English.

या ऐतिहासिक क्षणी, मी येथे पंडित जवाहरलाल नेहरु यांचे आभार मानण्याकरिता उभा आहे. शाश्वत टिकून राहणाऱ्या महाराष्ट्र राज्याला आशीर्वाद देण्याकरिता भारताचे सध्याचे युगप्रवर्तक येथे आले आहेत. त्यांनी दिलेल्या शुभेच्छांबद्दल हजारो सर्वसामान्य माणसांच्या वतीने मी माझी कृतज्ञतेची गाढ भावना व्यक्त करीत आहे. आम्ही महाराष्ट्रीय लोकं त्यांच्यावर खूप प्रेम करतो. त्यांना पूज्य मानतो आणि पुन्हा एकदा जाहीर करतो की, नवनिर्मित महाराष्ट्र राज्य महाराष्ट्रातील सर्वसामान्य माणसांच्या कल्याणाकरिता सतत कार्यरत राहील. परंतु जेव्हा समर्पणाची वेळ येईल, तेव्हा आमच्याकडे जे काही सर्वोत्कृष्ट आणि भव्योदात्त आहे, ते ते भारताकरिता प्राधान्याने केले जाईल. त्याचे कारण असे की, आमचा पहिल्यापासून विश्वास आहे कि, महाराष्ट्र भारतावर अवलंबून आहे. सर्व महाराष्ट्रीय जनतेचा विश्वास आहे की, भारताची व महाराष्ट्राची दोन्हीचीही प्रगती त्याच वेळी होईल जेव्हा त्यांच्या हितसंबंधात एकरूपता असेल आणि म्हणून मी काही विशिष्ट प्रतीकांचे महत्व तुमच्या निदर्शनास आणून स्पष्ट करतो. उदाहरणार्थ,

हिमालय भारताचे प्रतीक आहे आणि सह्याद्री महाराष्ट्राचे प्रतीक आहे. उत्तुंग पर्वतरांगा असलेला हिमाच्छादित हिमालय भारताचे प्रतीक आहे आणि काव्याकुट्ट खडकांची भूमी अन् 200-300 इंच पर्जन्यवृष्टि असलेला सह्याद्री महाराष्ट्राचे प्रतीक आहे. मी तुम्हाला आश्वासन देतो की, हिमालय संकटात असेल, तेव्हा महाराष्ट्राचा सह्याद्री हिमालयाच्या संरक्षणाकरिता त्याचे खडकाळ सामर्थ्य उभे राहील.

'कठोर परिश्रम' हे आपल्या काळातील ब्रीदवाक्य आहे आणि पंडितजी, आपण आम्हांला महाराष्ट्राची आणि भारताची उभारणी परिश्रमाने करण्याचा संदेश दिला आहे. आम्ही हा मौल्यवान संदेश आमच्या अंत:करणात कोरुन ठेवू आणि एका युगप्रवर्तकाचे आशीर्वाद व मार्गदर्शन म्हणून तुमच्या आशीर्वादाकडे आणि तुमच्या मार्गदर्शनाकडे लक्ष पुरवण्याचा सर्वतोपरी प्रयत्न करु.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 4
Translation of a Marathi passage into English.

समाजातील निरनिराळे लोक निरनिराळ्या वस्तुंची निर्मिती करतात व यातुनच पैशांची गरज निर्माण होते. याचा अर्थ असा की वस्तू व सेवा यांसाठी लोक परस्परांवर अवलंबून असतात. स्वतःच्या गरजेपेक्षा जास्त अन्नधान्य निर्माण करणारा शेतकरी व स्वतः तयार केलेल्या खा व टेबले यांच्या विक्रीवर उपजीविका करणारा सुतार यांचे उदाहरण घेऊ. हे स्पष्टच आहे की विनिमयाचे काही साधन मिळाल्याशिवाय शेतकऱ्याला आपल्याकडील जादा अन्नधान्य विकता येणार नाही, आणि सुताराची उपासमार होणार. त्यांच्या दृष्टीने सर्वात विनिमयाचे सुलभ साधन म्हणजे वस्तुंची अदलाबदल हे स्पष्टच आहे. दुसऱ्या शब्दात सांगायचे म्हणजे एका प्रकारची वस्तू काही प्रमाणात देऊन (उदा. पीठ) दुसऱ्या प्रकारची वस्तू घेणे (प्रस्तुत उदाहरणात टेबल किंवा खुर्च्या)

वस्तुंची देवाणघेवाण ही अत्यंत साध्या समाजव्यवस्थेतच यशस्वी होऊ शकते हे उघडच आहे. प्रगत समाजात आपण आपल्या गरजेच्या वस्तुंच्या मोबदल्यात आपल्याकडील वस्तू देण्याच्या आशेने अशा वस्तू घेऊन सर्वत्र जाऊ शकणार नाही.

म्हणूनच आम्हाला अशी काहीतरी गोष्ट हवी आहे की आपणाला विनिमय करण्याच्या वस्तू व सेवा यांच्यासाठी ती उपयुक्त पर्याय ठरू शकेल. यातूनच पैशांची निर्मिती झाली. यावरून असे म्हणणे क्रमप्राप्त ठरेल की कोणतीही वस्तू, पैसा किंवा चलन म्हणून वापरता येईल. फक्त या एकाच अटीवर की, त्या वस्तुचा वापर करणाऱ्या सर्वांचे त्या वस्तुच्या मूल्याबाबत एकमत असायला हवे.

भूतकाळात ज्यांचा चलन म्हणून वापर झाला त्याची उदाहरणे म्हणजे कवडी, शिंपले, नारळ, व्हेल (मासे), दात व मीठ. कुणाच्याही अपेक्षेप्रमाणे पैसा म्हणून वापरायच्या वस्तुंच्या अंगी काही विशिष्ट गुणधर्म असतात. उदाहरणार्थ - पहिली गोष्ट म्हणजे ती वस्तू सर्वांना सोयीची असली पाहिजे. दुसरी गोष्ट म्हणजे ती टिकाऊ-खूप काळ टिकणारी असली पाहिजे व तिसरी गोष्ट म्हणजे ती दुर्मिळ व म्हणूनच मौल्यवान असली पाहिजे. अशाप्रकारे मोठाले दगड (कारण ते अत्यंत गैरसोयीचे असतात म्हणून), फळे व वनस्पती (अखेरीस त्या खराब होतात, नासून जातात म्हणून) किंवा छोटे-वाटोळे दगड - गुळगुळीत गोटे (कारण ते सर्वत्र उपलब्ध असतात म्हणून) यांचा पैसा म्हणून वापर करण्याची अपेक्षा करता येणार नाही.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 12

Translation of a Marathi passage into English.

मेरठ. उत्तर प्रदेश राज्याच्या मीरत जिल्ह्याचे मुख्य ठिकाण. लोकसंख्या ५,३८,४६१ (१९८१). हे उत्तर रेल्वेच्या दिल्ली–सहारनपूर या मुख्य मार्गावर दिल्लीच्या ईशान्येस ६४ किमी. अंतरावर वसले आहे. उत्खननात मिळालेले बौद्धकालीन अवशेष व येथून दिल्लीस नेलेला अशोकस्तंभ यांच्या अभ्यासावरून मीरत शहर प्राचीन असावे.

जाट लोक हे शहर आपण वसविले असे मानतात. काहींच्या मते दिल्लीचा राजा महिपाल याने शहरास हे नाव दिले. जुन्या शहराभोवती १० दारे असलेली तटबंदी व खंदक होता. बुलंदशहराचा राजा हरदत्त याने बांधलेला अकराव्या शतकातील किल्ल येथे आहे. कुत्बुद्दीनने येथील सर्व देवालये पाडून त्यांवर मशिदी बांधल्या (११९२).

तैमूरने मीरत शहर जवळजवळ जमीनदोस्त केले (१३९९). मोगल राजवटीत शहरास पुन्हा आकार येऊ लागला. आईन-इ-अकबरीतील निर्देशानुसार तेथे विटांचा किल्ल होता. अकबराने या शहरी तांब्याची नाणी पाडली. मोगल सत्तेच्या उतरत्या काळात बरीच अशांतता माजून शीख व मराठे हा भाग जिंकण्याचे प्रयत्न करीत होते.

अठराव्या शतकारंभी हा प्रदेश ब्रिटिशांनी काबीज केला व १८०६ मध्ये त्यांची 'लष्करी छावणी' येथे उभारली गेली. मुलकी कारभाराचेही मीरत हे ठाणे झाले.

मीरत येथे १८५७ च्या उठावात शिपायांनी नवी काडतुसे वापरण्यास नकार दिल्याने त्यांना इंग्रजांनी कैद कले होते. उठावानंतरच्या काळात रस्ते, रेल्वे व व्यापारी देवाणघेवाण यांमुळे शहराची वाढ झाली. मात्र तेथील लष्करी छावणीचे प्राधान्य कायमच राहिले. स्वातंत्र्यपूर्वकाळात मीरत कटाचा खटला (१९१२) व मीरत बाँब खटला (१९४२) या घटनांमुळे मीरत हे राजकीय अस्मितेचे केंद्र म्हणून प्रसिद्ध झाले. स्वातंत्र्योत्तर काळात हे शहर उद्योगदृष्ट्या झपाट्याने वाढत आहे. शहरात नवी–जुनी वैशिष्ट्ये आढळून येतात. जुना भाग, दाट लोकवस्ती, अरुंद रस्ते व बोळ यांनी हे शहर भरलेले आहे. त्यातच कुत्बुद्दीनने बांधलेली कबर आहे. जामा मशीद, शाहफकीर दर्गा आणि 'सूर्यकुंड' व त्याच्या सभोवारची लहानलहान देवळे, ही जुन्या भागाची इतर वैशिष्ट्ये आहेत. छावणी (कँटोनमेंट) विभागात काहीसा बदल झाला असला, तरी तेथील मुख्य मार्ग 'मॉल' व इतर रेखीव रस्ते, बगीचे, चर्चवास्तू, मिशनरी शिक्षण संस्था यांवर यूरोपीय छाप दिसते.

छावणी व जुने शहर यांमध्ये मुलकी विभाग असून, तो संमिश्र स्वरूपाचा झाला आहे. मीरत शहरातील नगर सभागृह व तेथील ग्रंथालय, महाविद्यालये, तंत्रविद्यालये आणि शाळा, 'मीरत विद्यापीठ' ही शहराची सांस्कृतिक प्रतिके आहेत. येथील बाजारपेठ मोठी असून, ती धान्याच्या व साखरेच्या व्यापारासाठी प्रसिद्ध आहे. साखर, रसायने, पुठ्ठे तयार करणे इ. उद्योगधंदे येथे चालतात. पिठाची मोठी गिरणीही येथे आहे. याशिवाय लघुउद्योगांत वाद्यसंगीताची उपकरणे आणि क्रीडा सामग्री, हातमागाचे कापड, यांविषयी मीरत विशेष प्रसिद्ध आहे. नवीन औद्योगिक वसाहती निर्माण झाल्या आहेत.

या वाढीचा परिणाम शहराच्या विस्तारात दिसून येतो; शहराबाहेर चहुकडे लोकवस्ती पसरलेली आहे. कारखाने शहराबाहेर जाणाऱ्या मुख्य रस्त्यावर वसलेले आहेत. जुन्या शहरात जुन्या घरांच्या ठिकाणी नव्या उंच इमारती दिसून येतात. रेल्वे स्थानकाचा परिसर दाट वस्तीचा आहे. मोदीनगर व मोहननगर ही नवऔद्योगिक केंद्रे जवळच असल्याने मीरतचे महत्त्व वाढले आहे. भारतीय संगीतशास्त्रात तबला वादकांमध्ये 'मेरठ घराणे' प्रसिद्ध आहे.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 13

Translation of a Marathi passage into English.

सर आयझॅक न्यूटन : (२५ डिसेंबर १६४२ – २० मार्च १७२७). सुप्रसिद्ध इंग्रज शास्त्रज्ञ, गणित, गतिकी (प्रेरणांच्या संदर्भात गतीचा अभ्यास करणारे शास्त्र), खगोलीय यामिकी, ज्योतिषशास्त्र आणि प्रकाशकी या बहुविध विज्ञान शाखांमध्ये अतिशय मोलाची भार टाकणाऱ्या या शास्त्रज्ञांचे नाव विज्ञानाच्या इतिहासात अजरामर झाले आहे. त्यांचा जन्म वुल्झथॉर्प (लिंकनशर) येथे झाला. त्यांच्या जन्माच्या दोन महिने अगोदरच त्यांचे वडील मृत्यू पावले. त्यांच्या पूर्वजांचा शेतीचा व्यवसाय होता. न्यूटन यांचे सुरुवातीचे शिक्षण जवळच्याच ग्रँथम येथील शाळेत झाले.

लहान वयातच त्यांनी लहानशी चक्की (उंदराने चालविलेली), घड्याळे, कंदील यांसारख्या वस्तू बनविल्या होत्या. त्यांना शेतीमध्ये गुंतविण्याच्या दृष्टीने आईने त्यांना शाळेतून काढून शेतावर कामास नेले; परंतु त्यात त्यांचे लक्ष लागेना. मामाच्या व शिक्षकांच्या सल्ल्याने त्यांना १६६० मध्ये परत शाळेत पाठविण्यात आले. ते १६६१ मध्ये केंब्रिज येथील ट्रिनिटी कॉलेजातून मॅट्रिकची परीक्षा उत्तीर्ण झाले. १६६५ मध्ये बी. ए. पदवी मिळविल्यानंतर दोन वर्षांनी त्यांची ट्रिनिटी कॉलेजचे फेलो म्हणून निवड झाली. जून १६६५ नंतर सु. दीड वर्ष प्लेगच्या साथीमुळे विद्यापीठ बंद राहिल्याने त्या काळात न्यूटन यांना वुल्झथॉर्पमध्ये रहावे लागले. या काळातच त्यांनी त्यांच्या गणित, प्रकाशकी आणि खगोलीय यामिकी या विषयांतील कामगिरीचा पाया घातला.

१६६८ मध्ये त्यांनी एम्.ए. ही पदवी संपादन केली. त्यांचे गुरू आयझॅक बॅरो यांनी न्यूटन यांची योग्यता ओळखली होती आणि १६६९ मध्ये जेव्हा बॅरो यांनी केंब्रिज विद्यापीठातील आपल्या गणिताच्या ल्यूकेशिअन प्राध्यापकदाचा राजीनामा दिला तेव्हा वयाच्या केवळ सव्वीसाव्या वर्षी न्यूटन यांची त्या पदावर नेमणूक झाली. ल्यूकेशिअन प्राध्यापक म्हणून नियमाप्रमाणे त्यांनी आपल्या व्याख्यानांची हस्तलिखिते विद्यापीठाच्या ग्रंथालयात ठेवली. ही व्याख्याने पुढील विषयांवरील होती : प्रकाशकी (१६७०–७३), अंकगणित व बीजगणित (१६७३–८३), Principia या ग्रंथाचा पहिला भाग (१६८४–८५), सूर्यकुलातील ग्रह, उपग्रह, धूमकेतू व भरती-ओहोटी – द सिस्टिम ऑफ द वर्ल्ड – (१६८७). १६८८ ते १६९६ पर्यंत त्यांनी कोणत्या विषयांवर व्याख्याने दिली त्याची नोंद उपलब्ध नाही. १६८९ मध्ये केंब्रिज विद्यापीठाचे प्रतिनिधी म्हणून संसदेत त्यांची निवड झाली व पुढील वर्षी संसद विसर्जित होईपर्यंत ते त्या पदावर राहिले. १७०१ साली त्यांची संसदेत पुन्हा निवड झाली; परंतु राजकारणात त्यांनी कोणताही महत्त्वाचा भाग घेतला नाही.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

१६९० मध्ये संसद विसर्जित झाल्यावर ते केंब्रिजला परतले व काही काळ यांनी गणितावर संशोधन केले; परंतु १६९२–९४ या काळात निद्रानाश व मानसिक त्रास यांमुळे ते आजारी पडल्याने त्यांच्या कार्यात खंड पडला. केंब्रिजमधील जीवनाचा कंटाळा आल्याने ते तेथून बाहेर पडण्याचा विचार करू लागले. १६९६ मध्ये त्या वेळचे अर्थमंत्री चार्ल्स माँटाग्यू यांनी न्यूटन यांची टाकसाळीमध्ये अधीक्षक (वॉर्डन) म्हणून नेमणूक केली व चार वर्षांनी ते तेथील मुख्याधिकारी झाले. अधीक्षक असतानाच ते केंब्रिज येथील प्राध्यापकपदावरही होते; परंतु मुख्याधिकारी झाल्यावर त्यांनी प्राध्यापकपदाचा राजीनामा दिला आणि ते लंडन येथे स्थायिक झाले व टाकसाळीतच मुख्याधिकारी म्हणून त्यांनी मृत्यूपावेतो काम केले.

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 21
Translation of a Marathi passage into English.

कथ्थक नृत्य : एक अभिजात भारतीय नृत्यप्रकार. कथ्थक (कथक) म्हणजे कथा सांगणारा. लक्षणेने नृत्य गायन आणि अभिनय यांच्या माध्यमातून कथा सांगणारा असा त्याचा अर्थ होतो. कथ्थकांना एकनट किंवा कथोपजीवी असेही म्हणत. उपजीविकेचे साधन म्हणून हे लोक धार्मिक स्वरूप असलेला हा व्यवसाय करीत.

भारतातील अत्यंत पुरातन आणि परंपरासंपन्न लोकनृत्यांनी शास्त्रीय नृत्यांना जन्म दिला. कथ्थक नृत्य रास या लोकनृत्यातून प्रगत झाले. या रासनृत्याचे पुराणांतून ,नाट्यशास्त्रातून तसेच वैष्णव कवींच्या काव्यांतून वर्णन आले आहे. बाराव्या शतकातील वैष्णव पंथाच्या काळात रासनृत्याला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले होते. संगीत काव्य आणि अभिनय या तीनही कलांचा संगम या नृत्यामध्ये दिसून येत होता. थाट भ्रमरी गत तत्कार हे कथ्थक नृत्यामध्ये असलेले प्रकार त्यात अंतर्भूत होते हे वैष्णव कवींच्या कीर्तनकाव्यावरून स्पष्ट होते. राधाकृष्ण हा रासाचा केंद्रीय विषय. रासनृत्यातील कृष्णकथांचे साभिनय कथन करणाऱ्या व्यक्तींना रासधारी कीर्तनकार अथवा कथ्थक असे म्हटले जाई. पुढे याच वर्गाकडून नृत्याची एक विशिष्ट शैली प्रगत झाली आणि कथ्थकांकडून केले जाणारे नृत्य कथ्थक या नावाने रूढ झाले. पुढे मुसलमानी राजवटीत मोगलांच्या कलात्मक दृष्टिकोनाचा हिंदूंच्या ललित कलांवर झालेला परिणाम कथ्थक या उत्तर भारतीय नृत्यातूनही स्पष्ट दिसतो.

भारतातील मोगल राजांच्या नृत्य संगीतादी कलांच्या प्रेमाने तसेच रसिक वृत्तीमुळे उत्तरेतील प्रचलित धार्मिक नृत्य मुसलमान व पर्शियन नर्तकींकडून दरबारात प्रविष्ट झाले. हिंदू नृत्यकलेचे अंतरंग आणि या वनी बहिरंग यांच्या मीलनातून पूर्वीचे कथ्थक नृत्य एक वेगळेच स्वरूप घेऊन पुढे आले हे नृत्य दरबारी वातावरणाला पोषक अशा विलासाचे साधन बनले हिंदू स्त्रीपुरुषांच्या वेशभूषेच्या जागी अंगरखा ओढणी व चुणीदार पायजमा हा वेश दिसू लागला यावनी नर्तक-नर्तकींना या नृत्यातील मूळचे पारिभाषिक शब्द उच्चारताना त्रास पडत असल्याने उर्दू अथवा फार्सी शब्दांची योजना होऊ लागली असे असूनही मुसलमानांची अभिजात सौंदर्यदृष्टी व रसिकता यांचा परिणाम होऊन पूर्वीचे रासनृत्य अधिक लालित्यपूर्ण व परिणामकारक झाले हेही खरे.

पुढे नर्तक-नर्तकींना समाजात प्राप्त झालेले हीन स्थान आणि कथ्थक नृत्यातील कलागुणांचा झालेला ऱ्हास-ह्यांमुळे हा नृत्यप्रकार काही काळ अवकळलेल्या अवस्थेतच होता तथापि अठराव्या शतकाच्या उत्तरार्धात अवधचा नबाब वाजिद अली शाह ह्याने ह्या नृत्याला आश्रय देऊन त्याचे पुनरुज्जीवन केले त्याच्याच काळात कथ्थक नृत्यातील लखनौ घराणे उदयास आले १९२६ मध्ये श्रीमती मेनका सोखी ह्यांनी कथ्थक नृत्य मुंबई येथे सार्वजनिक रीत्या सादर केले तोपर्यंत ते दरबारात किंवा मोजक्या नृत्यशौकिनांच्या बैठकींपुरतेच मर्यादित होते.

कथ्थक नृत्यशैलीची लखनौ जयपूर आणि बनारस अशी तीन प्रसिद्ध घराणी आहेत.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 26

Translation of a Marathi passage into English.

भारताचा प्रजासत्ताक दिन २६ जानेवारी रोजी साजरा केला जातो. अनेकांना स्वातंत्र्य दिन आणि प्रजासत्ताक दिन या दोन दिवसांमधला फरक ठळकपणे विचारला तर सांगता येत नाही. भारताचे नागरिक म्हणून प्रत्येकाला प्रजासत्ताक दिन का साजरा केला जातो, हे माहित असायला हवे.

भारत देश १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी ब्रिटिशांच्या गुलामगिरीतून मुक्त झाला. त्यामुळे हा दिवस भारताचा स्वातंत्र्यदिन म्हणून साजरा केला जातो. मात्र १९३० साली २६ जानेवारीला लाहोर येथे काँग्रेसचे जे अधिवेशन झाले, त्यातच पंडित जवाहरलाल नेहरू यांनी संपूर्ण स्वराज्याची घोषणा केली होती. याच अधिवेशनात तिरंगा ध्वजही फडकावण्यात आला. या दिवसाची आठवण म्हणून याच दिवशी राज्यघटना अंमलात आणण्याचे निश्चित करण्यात आले.

स्वातंत्र्यांनंतर सार्वभौम भारताची राज्यघटना तयार करण्याचे काम तब्बल २ वर्षे ११ महिने आणि १८ दिवस सुरू होते. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या अध्यक्षतेखालील संविधान समितीने राज्यघटनेचा मसुदा तयार केला. हे संविधान २६ नोव्हेंबर १९४९ या दिवशी स्वीकृत करण्यात आले. देश १५ ऑगस्टला स्वतंत्र झाला असला तरी २६ जानेवारीपासून भारताचं लोकशाही पर्व खऱ्या अर्थाने सुरू झालं. भारत या दिवशी लोकशाही, सार्वभौम, गणराज्य बनला. म्हणून हा दिवस प्रजासत्ताक दिन म्हणून साजरा केला जातो.

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 30
Translation of a Marathi passage into English.

ज्वालामुखी हे पृथ्वीच्या पृष्ठभागाला पडलेली भेग किंवा नळीसारखे भोक असते. ज्यामधून, पृथ्वीच्या पृष्ठ-भागाखालील तप्त शिलारस (मॅग्मा), उष्ण वायू, राख इत्यादी बाहेर पडतात. सर्वसामान्य ज्वालामुखी क्रियेत मध्यवर्ती नळीच्या वाटे तप्त शिलारस बाहेर येऊन नळीभोवती लाव्हा आणि राख यांची रास साचते व शंकूच्या आकाराचा उंच-वटा तयार होत जातो, त्याला ज्वालामुखी पर्वत म्हणतात.

ज्वालामुखी हा पृथ्वीवरील निसर्गनिर्मित आपप्ती आहे. ज्यामुळे पृथ्वीच्या भूपृष्ठावर होणाऱ्या ज्वालामुखीतून उष्ण लावारस , ज्वालाग्राही राख आणि विषारी वायू बाहेर पडतात.पृथ्वीचे ज्वालामुखी उद्भवतात. कारण, भूकवच हे ७ मोठ्या, टणक भूपट टेक्टॉनिक प्लेट्समध्ये विभागलेले आहे. हे सर्व भूपट गरम, सौम्य थर यावर तरंगत असतात. त्या-मुळे पृथ्वीवर ज्वालामुखी आढळतात, जिथे टेक्टॉनिक प्लेट डिकरिजिंग किंवा एककमी होतात आणि बहुतेक पाण्या-च्या पाळ्या आढळतात. उदाहरणार्थ, मध्य-अटलांटिक रिज सारख्या मध्यशास्त्रीय रिजमध्ये वेगळ्या टेक्टॉनिक प्लेट्स-मुळे ज्वालामुखी आढळतात तर पॅसिफिक रिंग ऑफ फायरमध्ये संक्रमित टेक्टॉनिक प्लेटमुळे ज्वालामुखी आढळतात. ज्वालामुखीदेखील क्रस्टच्या प्लेट्सवर पसरत आणि पातळ करीत असतील तेथे तयार करू शकतात, उदा. पूर्व आफ्रि-केतील रिफ्ट आणि वेल्स ग्रे-क्लॉवर वॉटर ज्वालामुखीय क्षेत्र आणि उत्तर अमेरिकेतील रिओ ग्रान्दे रिफ्ट मध्ये. या प्रका-रच्या ज्वालामुखीचा प्रभाव "प्लेट व्हॉइसिस" ज्वालामुखीच्या छत्रीखाली येतो. प्लेट चौपातून दूर ज्वालामुखीवाद्यांना देखील आवरणाच्या पोकळी म्हणून स्पष्ट केले आहे. उदाहरणार्थ, हवाई या तथाकथित "हॉटस्पॉट्स", पृथ्वीच्या ३००० कि.मी. खोलवर असलेल्या कोर-मेन्टल सीमेवरील मेग्मासह प्रगत उष्ण प्रदेशातून उदयास येत असतात.

ज्वालामुखी सहसा तयार होत नाहीत जिथे दोन टेक्टॉनिक प्लेट एकापाठोपाठ एक स्लाइड करतात. ज्वालामुखी निकामी केल्याने विषाणूच्या तत्काळ परिसरातच नव्हे, तर अनेक धोका उद्भवू शकतात. अशी एक धोक्या-ची जाणीव म्हणजे ज्वालामुखी राख राखण्यासाठी धोकादायक असू शकते, विशेषतः जेट इंजिन असणाऱ्या विमानाच्या पंखांवर राखेचे कण जमा होतात; वितळलेले कण नंतर टर्बाइन ब्लेड्सचे संचयित होतात आणि त्यांचे आकार बदलतात. यामुळे टरबाइनच्या प्रक्रियेत अडथळा आणतात. मोठ्या उद्रेक अशाप्रमाणे तापमान आणि सल्फ्यूरिक ॲसिडच्या टप्प्यांची सूर्यप्रकाश अस्पष्ट करतात आणि पृथ्वीचे निम्न वातावरण (किंवा ट्रोफोस्फियर) थंड होऊ शकतात; तथापि, ते पृथ्वीमधून निघणा-या उष्णतेचा देखील ग्रहण करतात, ज्यामुळे वरच्या वातावरणामध्ये तापमान वाढते (किंवा स्ट्रॅटो-स्फियर). ऐतिहासिकदृष्ट्या, ज्वालामुखीचा हिवाळामुळे आपत्तिमय दुष्काळ पडला आहे.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

P 1

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

The ancient world threw up fine flowers of civilization in many lands. With the exception of India and China, they are all dead and gone. It is only in India and to some extent in China that the old civilization and culture have grown and changed, but never grown or changed, at the expense of an underlying unity. This has been possible only through the capacity of readjustment exhibited by the Indian society. One ground of this adjustment is found in the spirit of toleration that has characterised Indian history throughout the ages. 'Live and let live', has been the policy of the Indians in all spheres of life. Sometimes this has been carried so far that contrary, if not contradictory, attitudes have been allowed to survive simultaneously.

Toleration had led to the sufferance of evil and even to indifference to the values of life. This, however, is at worst the defect of a virtue. Such toleration is perhaps preferable to the fanatic devotion which leads to the denial and persecution of any other values but its own. Throughout the change in Indian history we, therefore, find a spirit of underlying unity which informs the diverse expressions of its life. But the unity was never a dead uniformity. A living unity never is.

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

					5
					10
					15
					20
					25
					30
					35
					40
					45
					50
					55
					60
					65
					70
					75
					80
					85
					90
					100
					105
					110
					115
					120
					125
					130
					135
					140

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

P 4

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

To the BCCI, former Indian players, members of the Indian cricket team, my various other colleagues, ladies and gentlemen…. At one time, I was like any other kid in the street, any other kid in India, with a love for this game and a desire to play for India. I feel so blessed that I have been able to live that dream for over 16 years. Obviously, like some of the other guys have mentioned, for the next couple of months [when the IPL will be on] it does not feel like I have retired in some ways. It is still time to stay fit – it is getting harder and harder, I'm not enjoying going to gym, but I am still being forced to, at least for the next two months. I have had a chance over the last three weeks to try and think about what playing for India meant to me.

What was this dream? What it has given me? Playing for India gave me the opportunity to travel the world, to play on some of the greatest grounds in the world. In cities and countries that I had only heard of on the radio, listening to radio commentary with my father on waking up in the morning and picking up the newspaper to see what Sunil Gavaskar, Kapil Dev, G.R. Viswanath had done the next day. For me to have the opportunity to play on these great grounds, to play against some of these greatest of players – players that I had been growing up looking up to, it was fantastic. Cricket has given a lifetime of experiences. It has made me give joy to a lot of people by just playing a sport that I love. I have experienced some unbelievable victories and crushing defeats in my career as a first-class cricketer. What I have realized with it is everything does pass, and we can endure and we can survive. Playing for India humbled me. It made me appreciate how lucky I was to be able to do what I did for so long.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

					5
					10
					15
					20
					25
					30
					35
					40
					45
					50
					55
					60
					65
					70
					75
					80
					85
					90
					100
					105
					110
					115
					120
					125
					130
					135
					140

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 8

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

The student should look forward to his examination not as a solemn ordeal which he is compelled to go through with the prospect of a degree should he be successful, but as a means of showing his teachers and his fellows how much he has profited by the work he has done; those who pursue knowledge in this spirit and those, be it remarked, who examine in this spirit will look forward to examination with no apprehension, not perhaps, with joy; for after all it is a bore to be examined and perhaps a greater bore to examine. But it is a necessary step for the student in gaining self-assurance and the conviction of having profited by his exertions, and for the teacher, as a means of ensuring that his instruction is not profitless to his student. In this connection I can not refrain from remarking that genius for competition which has overridden our nation of England appears to me to be misplaced. For too much is thought of the top man; very likely the second or even the tenth or it may be the fiftieth, has finer grasp of his subject and in the long run would display more talent. Let us take comfort, however in the thought that the day of examination for the sake of examination is approaching an end.

(223 words)

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

					5
					10
					15
					20
					25
					30
					35
					40
					45
					50
					55
					60
					65
					70
					75
					80
					85
					90
					100
					105
					110
					115
					120
					125
					130
					135
					140

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 11

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

A warrior from a slightly different environment than traditional samurais is Shaka Senghor. He was imprisoned at the age of 19 for second-degree murder. He is now a best-selling author who has developed a strong understanding of re-shaping a group's culture. He developed these skills while in prison and led a gang called the Melanics. He took over this gang when they claimed to have tough moral principles, but very few of them actually lived by these principles.

Before becoming the leader, Shaka would constantly confront the leaders about stealing from other gang members. He pointed out that this was against the group's principles and that you cannot be a proper leader if you don't follow the group's culture. Shaka gained power within a gang by pointing out these inconsistencies. He didn't use this power to encourage violence, though. He had seen the pain that the gang's violence had caused and decided to completely change the cultural code. Shaka did this by setting regular meetings. During the meetings, he and the members would eat, workout and study together. This consistency helped the group adopt a more focused approach and keep the group's virtues. In the same way, day-to-day meetings are key to effectively changing a culture in modern companies.

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

					5
					10
					15
					20
					25
					30
					35
					40
					45
					50
					55
					60
					65
					70
					75
					80
					85
					90
					100
					105
					110
					115
					120
					125
					130
					135
					140

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

P 16

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

Philosophy is the systematized study of general and fundamental questions, such as those about existence, reason, konwledge, values, mind, and language. Such questions are often posed as problems to be studied or resolved. Some sources claim the term was coined by Pythagoras (c. 570 – c. 495 BCE); others dispute this story, arguing that Pythagoreans merely claimed use of a pre-existing term.Philosphical methods include questioning, critical discussion, rational argument, and systematic presentation.

Historically, philosophy encompassed all bodies of knowledge and a practitioner was known as a philosopher. From the time of Ancient Greek philosopher Aristotle to the 19th century, " natural philosophy " encompassed astronomy, medicine, and physics. For example, Newton's 1687 Mathematical Principles of Natural Philosophy later became classified as a book of physics. In the 19th century, the growth of modern research universities led academic philosophy and other disciplines to professionalize and specialize. Since then, various areas of investigation that were traditionally part of philosophy have become separate academic disciplines, and namely the social sciences such as psychology, sociology, linguistics, and economics.

Today, major subfields of academic philosophy include metaphysics, which is concerned with the fundamental nature of existence and reality; epistemology, which studies the nature of knowledge knoand belief; ethics, which is concerned with moral value; and ligic, which studies the rules of inference that allow one to derive conclusions from true premises. Other notable subfields include philosophy of religion, philosophy of science, political philosophy, aesthetics, philosophy of language, and philosophy of mind.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

					5
					10
					15
					20
					25
					30
					35
					40
					45
					50
					55
					60
					65
					70
					75
					80
					85
					90
					100
					105
					110
					115
					120
					125
					130
					135
					140

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 27

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

May 10, 1994 — Nelson Mandela became the first black president of South Africa after democratic elections, taking the oath of office at the Union Buildings in Pretoria, the South African capital. Leaders and other dignitaries from around the world attended the historic occasion, which offered many South Africans another chance to celebrate in the streets.

At the close of his inauguration speech, Mandela said: “Never, never and never again shall it be that this beautiful land will again experience the oppression of one by another and suffer the indignity of being the skunk of the world,” he said. “Let freedom reign. The sun shall never set on so glorious a human achievement! God bless Africa! Thank you.”

June 24, 1995: Mandela strode onto the field at the Rugby World Cup final in Johannesburg, wearing South African colors and bringing the overwhelmingly white crowd of more than 60,000 to its feet. They chanted “Nelson! Nelson! Nelson!” as the president congratulated the victorious home team in a moment that symbolized racial reconciliation.

Mandela's decision to wear the Springbok emblem, the symbol once hated by blacks, conveyed the message that rugby, for so long shunned by the black population, was now for all South Africans.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

P 28

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

Five separate prizes that, according to Alfred Nobel's will of 1895, are awarded to "those who, during the preceding year, have conferred the greatest benefit to Human-kind." Alfred Nobel was a Swedish chemist, engineer, and industrialist most famously known for the invention of dynamite. He died in 1896. In his will, he bequeathed all of his "remaining realisable assets" to be used to establish five prizes which became known as "Nobel Prizes." Nobel Prizes were first awarded in 1901.

Nobel Prizes are awarded in the fields of Physics, Chemistry, Physiology or Medicine, Literature, and Peace (Nobel characterized the Peace Prize as "to the person who has done the most or best to advance fellowship among nations, the abolition or reduction of standing armies, and the establishment and promotion of peace congresses"). In 1968, Sveriges Riksbank (Sweden's central bank) funded the establishment of the Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel, to also be administered by the Noble Foundation Nobel Prizes are widely regarded as the most prestigious awards available in their respective fields.

The prize ceremonies take place annually. Each recipient (known as a "laureate") receives a gold medal, a diploma, and a monetary award. In 2021, the Nobel Prize monetary award is 10,000,000 SEK. A prize may not be shared among more than three individuals, although the Nobel Peace Prize can be awarded to organizations of more than three people. Although Nobel Prizes are not awarded posthumously, if a person is awarded a prize and dies before receiving it, the prize is presented.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी 7887878001/7887878002

P 30

Write a precis of the following passage in about 1/3 of its original length and suggest a suitable title:

Terrorism, in its broadest sense, is the use of violence and fear to achieve an ideological aim. The term is used in this regard primarily to refer to intentional violence during peacetime or in the context of war against non-combatatants (mostly civilians and neutral military personnel). The terms "terrorist" and "terrorism" originated during the French Revolution of the late 18th century but became widely used internationally and gained worldwide attention in the 1970s during the Northern Ireland conflict, the Basque conflict, and the IsraeliPalestinian conflict. The increased use of suicide attacks from the 1980s onwards was typified by the 2001 September 11 attacks in the United States.

There are various different definitions of terrorism, with no universal agreement about it. Terrorism is a charged term. It is often used with the connotation of something that is "morally wrong". Governments and non-state groups use the term to abuse or denounce opposing groups. Varied political organizations have been accused of using terrorism to achieve their objectives. These include left-wing and right-wing political organizations, nationalist groups, religious groups, revolutionaries and ruling governm-ents. Legislation declaring terrorism a crime has been adopted in many states. When terrorism is perpetrated by nation states, it is not considered terrorism by the state conducting it, making legality a largely grey-area issue. There is no consensus as to whether terrorism should be regarded as a war crime.

लक्ष्य करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002

					5
					10
					15
					20
					25
					30
					35
					40
					45
					50
					55
					60
					65
					70
					75
					80
					85
					90
					100
					105
					110
					115
					120
					125
					130
					135
					140

लक्ष्य
करीयर अकॅडमी
7887878001/7887878002